

betinget Natur, kunne enten udvides eller indskrænkes i Forhold til de i ethvert Dødblik tilstedeværende Midler.

Dgfaa heri kan ingen Principforsjæl mellem vore Colleger og os finde Steo. Naar ikke desmindre vore Betænkneligheder for en stor Deel knytte sig til dette Punkt, da er det, fordi vi med fuldkommen Antagelse af Principet, formiene, at der i Anvendelsen af samme er feilet, forsaavidt som enkelte Udgifter, der henhøre under første Klasse, ere henlagte under den anden. Vi indsee meget vel, at Bestemmelsen af, hvad der er det absolut Nødvendige, kan i Theatrets Oekonomie være underkastet ligesaa forskjellige Domme, som i de private Huusholdninger. Vi ville derfor ganske i Almindelighed indskrænke os til at bemærke, at naar Staten i Culturens Interesse og til Nationens aandelige Lær- antager sig den omhandlede Kunstanstalt som et Staten tilhørende og magtpaaliggende Institut, da synes den os at handle mod sin Hensigt ved ikke at drage den nødvendige Omsorg for, at Institutet virker med de bedste Kræfter, som til enhver Tid kunne have, altsaa med bedre end dem, som kunne benyttes af andre eensartede, af Staten ikke saaledes understøttede, Samfund. I saa Fald maatte nemlig den besluttende Statsmagt, der upaatvivlelig vil have sit Ansvar mod Nutid og Fremtid for Die, og hvis Handlinger og Måne ville tilhøre Historien, formeentligen rigtigere erklære Kunsten for Staten uvedkommende, og blot lade denne Sidste udrede Byrden af de ved Kunstanstalten nu ansatte kvalificerede Personers strax indtrædende Pensionering efter den emanerede Pensionsslov.

Andre af vore Betænkneligheder have deres Udspring fra en anden Kilde. Det er Lovforslagets Hensigt at tilveiebringe en Omordning af Theatrets Stilling og Forhold i Overensstemmelse med de nævnte Principer. Men denne Omordning kan ikke skee pludseligt, men vil kun successtvt kunne realiseres. Efter Lovens Emanation vil der hengaae en uberegnelig Række af Aar, inden alle dens Bestemmelser ere opfyldte. Det er derfor af største Vigtighed at betænke, hvorledes Theatrets Stilling og Forhold ville blive i denne lange Overgangs-

riode, for at man ikke imidlertid skal skade den Jordbund, hvori man har nedlagt en ny Sæd, og saaledes forhindre dennes Fremvært.

Efter disse almindelige Betragtninger skulle vi nu fremsætte vore deraf udspringende Detailbemærkninger, knyttende dem til Lovforslagets Paragrapher, i den Orden, som disse følge.

ad § 4.

At Directorens Gage nedsattes med 700 Rbd., hvormod han, ifølge Bestemmelserne i § 14, 4, erholder Procenter af Theatrets saakaldte Overskud, billigere jeg, Heiberg, ikke. Og uagtet Bestemmelsen, ligeledes ifølge den citerede Paragraph, ikke vil træde i Kraft før efter den nuværende Directeurs Afgang, maa jeg dog, med Hensyn paa Fremtiden, ytre mine Tvivl om dens Rigtighed. Det Kongelige Theater, der staaer under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, dog uden at være henlagt under noget af dette Ministeriums Departementer, er saaledes nærmest at betragte som et eget Departement under Ministeriet; og dets Directeur, der, ligesom de andre Departementers Directeurer, kun staaer umiddelbart under Ministeren, beklæder et saa overordnet Embede, at han formeentlig ikke bør oppebære Sportler, saa meget mere, som disse ere bestemte i Procenter af det samme Overskud, hvoraf andre Procenter skulle tilflyde det under ham staaende Personale, hvis Udbytte neppe bør forringes ved hans Concurrence til Delingen. En Directeur, hvis Embedsiver var afhængig af hans Udsigt til forøgede Indtægter, vilde allerede af den Grund være forsættelig, og i Tilfælde af et uheldigt Valg af Directeur kunde Bestemmelsen let have til Følge, at Theatrets sande Lær opoffredes for Directorens private Interesse.

Angaaende den ved indtrædende Vacance foreslaaede Gagering af Theatrets Contoirchef tillade vi os at bemærke følgende: Omfanget af denne Embedsmands Secretariats- og andre Expeditionsføretninger antage vi for i Gjennemsnit lige med samme Slags Føretninger for andre Contoirchefer under Ministerierne. For disse er normeret en Gage af i Begyndelsen 1400 Rbd., som siden kan stige indtil 1800 Rbd. Men Theatrets Contoirchef er tillige